

Pentru redactarea eseului sructurat "D-I Goe"- personaj de schita, caracterizare.

I Introducere: autorul si

opera

I. L. Caragiale, cel mai important dramaturg roman, este si autorul unor opere literare de mici dimensiuni este si autorul unor opere literare in versuri cu personaje putine si actiune redusa in timp si in spatiu, numite schite si inspirate din viata micii burghezii de la sfarsitul sec. al XIX-lea. Ele au fost publicate in vol. "Monumente" din 1901, despre care un contemporan exclama entuziast: "Nu momente, maestre, ci monumente trebuia sa votezi admirabilul volum."

II Cuprinsul

- a) tipologia personajului, exemplar, simbol al lipsei de educatie.
- b) procedeele de caracterizare folosite de catre autor si expuse de catre narator; directa si indirecta.
  - portretul fizic - schitat direct de catre autor;
  - parerea altor personaje;
  - autocaracterizarea;
  - expunerea facuta de catre narator in legatura cu faptele eroilor, cu mediul de viata si social si relatiile care se stabilesc intre personaje.
- c) caracterizarea indirecta: - relatare a faptelor si intamplarilor la care participa persoana;
  - prin comportamentul acestuia, prin dialog, prin numele pe care il acorda autorul;

Personajele schitei sunt tipice, exemplare, menite sa ilustreze literar o unica trasatura morala, puternic accentuata, si anume lipsa de educatie si de cultura, in contrast cu pretentia ei de a fi cu mult deasupra oamenilor de rand.

Datorita faptului ca, in intentia autorului, Goe trebuie sa devina un simbol al copiilor rai educati de pretutindenii si de oricand, el nu este plasat intr-un spatiu geografic precis, fiind numit simbolic Urbea X. Nu se insista nici asupra trasaturilor fizice, desi, printr-o scurta secventa descriptiva aflam ca "tanarul Goe poarta un frumos costum de marinar, palarie de paie, cu inscriptia pe pamblica "La Formidable". Descrierea vestimentatiei are rolul de a plasa personajul intr-un anumit mediu social. Goe apartien unei familii instarite, cu pretentii aristocratice care isi poate permite sa comande costume la Paris. Inscriptia de pe palarieanticipeaza caracterul sau de copil teribil si dificil, pentru ca acest "formidabil" nu respecta nici o regula sociala.

Atitudinea ironica a naratorului

Deși, sub aparenta obiectivității, naratorul nu pare să interpreteze faptele ori să califice moral personajele, el este totuși prezent în text printr-o atitudine permanent ironică. Astfel, prin abila punere în scenă a contrastului comic dintre esență și aparență, prin care se subliniază ridicolul, naratorul apare ca narator subiectiv. Goe este numit, în mod repetat, tânărul, d-l, barbatul pe când, de fapt, el nu este decât un repetent recompensat cu o călătorie de plăcere la București, personajele semi-analfabete poartă "discuții filologice", iar "puisorul, mititelul" este mereu alintat. Este o subtilă modalitate de caracterizare prin care li se sugerează faptul că "domnul Goe" este adevăratul stăpân al familiei, caruia îi se permite orice, adică un mic tiran care nu poate fi contrazis.

Caracterizarea directă de către alte

personaje

Văzut că printr-o oglindă care deformează realitatea, Goe este considerat de cele trei doamne, mama, bunica și matusa, topite de admirație, drept un copil precoce; "Așa tânărul biletul, de o inteligentă ieșită din comun: e lucru mare, cât e de deștept!" și de un bun simț înăscut: "Nu știi ce simțitor e?". El este un "procopsit" caruia bunica îi se adresează ca unui superior cu apelativul "dumneata": "Apoi de! N-a învățat toată lumea carte ca d-ta!". În acest sens, George Calinescu sintetizează "Repetentul impertinent și autoritar inspiră familiei o admirație atavică". Doar tânărul bine intenționat din tren îl vede în dimensiunile lui reale: "Nu!... nu e voie să scoti capul pe fereastră, mititelule!".

Caracterizarea indirectă

Caracterul lui Goe este conturat mai ales prin mijloacele caracterizării indirecte adică prin fapte, prin gesturi și prin atitudini. Intamplările schitei se succed într-un ritm alert, pe parcursul unei călătorii cu trenul din provincie la București, fiind menite să pună în evidență lipsa de educație, aroganța și mahalagismul personajelor. Nucleele narative sunt astfel ordonate încât evidențiază gradat atitudinea ridicolă a cucoanelor față de nașterile odraslei, nefirești pentru vârsta lui. Infumurat și neascultător, el nu admite decât propria voință. Pierderea salariului pe fereastră trenului și dialogul impertinent cu tânărul, îl fac să zbiere, să bata din picioare, chiar să ceară familiei să oprească trenul. De altfel, chiar înainte de a urca în tren, Goe se arată "impacient", și îl jignește grav pe doamne, care văd însă în acest comportament agresiv un semn de precocitate intelectuală. În urma incidentului cu pierderea salariului, damele plătesc amendă și un alt bilet, iar băiatul primește un beret nou drept recompensă. Apoi, lovindu-se cu nasul de clanta ușii de la cupeu, începe să urle,

spre marea disperare a femeilor care se intrec sa-l impace. Este sarutat pe varful nasului, ca sa-i treaca durerea, iar tanti Mita il scuipa, sa nu-l deoache, pupandu-l si ea. Mam'mare ii ofera "ciucalata", ca sa aplaneze conflictul, primind in schimb sarutul "puisorului", si dandu-i invoirea sa ramana mai departe pe coridor. Mereu in actiune, Goe se inchide in toaleta, de unde este eliberat de conductor, iar in final, trage semnalul de alarma, provocand panica printre calatori si o intarziere semnificativa a trenului. Dupa ce scapa de o noua amenda prin minciuna, familia ajunge, in sfarsit, la Bucuresti.

Caracterizarea prin atitudini si

gesturi

Gesturile, atitudinile personajului pun in lumina aceeași lipsa de educatie, disprețul agresiv fata de ceilalti: Goe vorbeste "pe un ton incrunțat", "comanda", "se stramba" si , mai ales, "zbiara", "urla", tiranizandu-si familia.

Caracterizarea prin limbaj

In schita, apar ample secvente dialogate, dialogul devenind un important mijloc de caracterizare indirecta, prin limbaj. Vocabularul de mahala, vulgar si isteric al celor trei "mame" incarcat de dezacorduri si de regionalisme, elemente de jargon si expresii pretentioase, tradeaza incultura tuturor personajelor schite: "Ce faci, soro? Esti nebuna!", "Tato, mor!", "bulivar", "platitara", "ciucalata". Rodul acestui model de educatie este insusi Goe: "Vezi ca sunteti proaste amndoua?", "Ce treaba ai tu, uratule?".

Caracterizarea prin numele personajului

prezent si in titlu

Un apelativ respectuos pentru adulti, "domnul" este asociat ridicol cu diminutivul Goe, dizgratios prin sonoritatea lui de mahala.

Cele trei puncte de suspensie notate in titlu il pun in garda pe cititor invitandu-l de la inceput sa se intrebe saca se afla intr-adevar in fata unei naratiuni despre domni si doamne.

III Incheiere

In schita "D-I Goe" la fel ca si in "Vizita" personajul este "un puisor", elogiata de familie pentru orice obraznicie. Este intruchiparea slabiciunii vinovate a unor parinti inresponsabili. Vizitarea capitalei in confortul trasurii si al cuibului familial ne duce cu gandul la viitorul lui Goe, care va ajunge un "mitica", si care va trai in acelasi confort, fara sa aiba nici un merit personal.